

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200219
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8219200219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcov: 1. X. X., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, O. rad XXX/XX, XXX XX W., 2. L. X., nar. XX.XX.XXXX, O. rad XXX/XX, XXX XX W., obaja právne zastúpení JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, Partizánska 45, 085 01 Bardejov, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO 35 724 803, právne zastúpeným spoločnosťou Tomáš Kušnir s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 36 613 843, v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského splátkového úveru, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp/6/2019-190 zo dňa 29. mája 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovia vo vzťahu k žalovanému majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„ Súd u r č u j e , že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom v 1. a 2. rade na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej so Slovenskou sporiteľňou, a.s., Suché Mýto 4, 816 07 Bratislava, IČO: 00 151 653 je bezúročný a bez poplatkov.

Žalobcom v 1. a 2. rade p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 23a, § 8 odsek 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy; § 1 odsek 1, § 2, § 3 odsek 1, 2, § 4 odsek 1, 2, 4, 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 7/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 53 odsek 1 a 4, § 54 odsek 1 a 2, § 524 odsek 1, 2, § 525 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 11 odsek 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2018 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“); § 137 písm. c) a d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 4.2.2019 domáhal určenia, že úver poskytnutý žalobcom na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 28.6.2006 je bezúročný a bez poplatkov.

4. Podanú žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že dňa 28.6.2006 uzatvorili so Slovenskou sporiteľnou, a.s. zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla banka žalobcom úver vo výške 200.000,- Sk pri ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len ako „RPMN“) vo výške 5,38 % a s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 10,70 %. Uvádžali, že predmetný úver čerpali dňa 30.8.2008 vo výške 5.000,- Sk, dňa 28.8.2006 vo výške 147.000,- Sk a dňa 23.2.2007 vo výške 45.500,-Sk. Spolu teda žalobcovia od banky z titulu Zmluvy čerpali sumu vo výške 197.500,-Sk, t. j. 6.555,80 Eur, ďalej že úver splácali vždy riadne a včas a ak sa aj dostali do omeškania s úhradami splátok, uvedené bolo spôsobené z objektívnych dôvodov, t. j. z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. Ďalej tvrdili, že zo strany banky došlo 19.7.2013 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a následne prostredníctvom Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 27.6.2013 banka postúpila svoju pohľadávku voči žalobcom na žalovaného. V období rokov 2006 - 2018 došlo z ich strany k úhrade peňažnej sumy v celkovej výške 7.384,97 Eur. Mali za to, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcami ako dlžníkmi je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a je na neho potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase vzniku právneho vzťahu t.j. 28.6.2006 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a zároveň ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., ako i Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pretože pri jej uzatváraní konali žalobcovia ako fyzické osoby - nepodnikatelia a banka v pozícii dodávateľa. Poukázali na to, že jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN). Ide o porovnateľné číslo, ktoré slúži spotrebiteľovi na orientáciu v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery. Absenciu alebo jeho nesprávne uvedenie v zmluve nespája zákon s právnym následkom neplatnosti zmluvy o úvere, ale poskytuje ochranu spotrebiteľovi spočívajúcu v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej tvrdili, že RPMN predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby ako aj prvok ostatných súvisiacich nákladov, a preto výška RPMN nikdy nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby. V ideálnom prípade by sa hodnota RPMN mala rovnať hodnote úrokovej miery. Podľa ich názoru nie je naplnený zmysel zákona o spotrebiteľských úveroch, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške a v neprospech spotrebiteľa. Keďže žalovaný ako veriteľ neposkytol žalobcovi objektívny údaj o výške RPMN, postupoval tým voči nemu neodborne. Na preukázanie naliehavého právneho záujmu pri danej určovacej žalobe poukázali žalobcovia na Uznesenie NS SR zo dňa 31.7.2009, sp. zn. 1MCdo 7/2009 a tiež na to, že žalovaný sa voči žalobcom domáha úhrady zostávajúcej časti úveru prostredníctvom súdneho exekútora, pretože Okresný súd Bardejov voči nim vydal platobný rozkaz z 21.5.2015, sp. zn.: 3C/180/2015, ktorým ich súd zaviazal, aby veriteľovi uhradili peňažnú sumu 5.821,83 Eur s príslušenstvom ako pohľadávku z úveru a napokon tvrdili, že žalobcovia vedomosť o skutočnostiach týkajúcich sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru nadobudli až v decembri 2018 prostredníctvom príslušného centra právnej pomoci.

5. V podaní zo 16.4.2019 žalobcovia v podstatnom uvádzali, že RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok, pričom platí pravidlo, že čím je RPMN nižšie, tým je úver pre spotrebiteľa výhodnejší. Ak RPMN nie je uvedená v zmluve alebo je v zmluve uvedená nižšia hodnota RPMN než v skutočnosti, považuje sa takto poskytnutá pôžička alebo úver za bezúročný a bezodplatný. Podľa názoru žalobcov, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bezodplatný aj v prípade, ak hodnota RPMN prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty. Poukazovali ďalej na publikovaný odborný názor autora JUDr. Martina Maliara zverejneného v Justičnej revue č. 4/2007 dňa 2.4.2019 o nesprávnom transponovaní vzorca pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) pri spotrebiteľských úveroch ako aj na súdnu prax - rozsudok Krajského súdu Prešov z 13.11.2014, sp. zn.: 19Co/68/2014; rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 29.5.2015, sp. zn.: 2C/122/2014 potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 23.6.2016, sp. zn.: 3Co/352/2015-97, rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 2.12.2015, sp. zn.: 6C/195/2014-54 potvrdený rozsudkom Krajského

súdu Prešov zo dňa 30.6.2016, sp. zn.: 19Co/146/2016-94 a dovoľávali sa ďalej aplikácie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

6. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 23.2.2019 a podanie žalobcov zo 16.4.2019 dňa 25.4.2019. Žalovaný k veci doručil vyjadrenie zo 16.5.2019. V ňom namietal, že o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.6.2006 (ďalej aj „zmluva“) bolo už súdom právoplatne a vykonateľne rozhodnuté platobným rozkazom Okresného súdu Bardejov, č. k. 3C/180/2015-44, ktorým boli žalobcovia právoplatne a vykonateľne zviazaní na zaplatenie sumy 5.821,83 Eur s prísl. Vo veci konajúci súd posúdil zmluvu a nároky z nej plynúce, preto sa podľa neho žalobcovia podanou žalobou domáhajú vydania rozhodnutia vo veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo a preto sa nemôže prejednávať znova. Navrhol konanie zastaviť z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Rovnako namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo 91/2006 z 18.6.2007 ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 31/2011 zo 6.12.2012. Podľa žalovaného, žalobcovia nemajú na požadovanom určení naliehavý právny záujem, nakoľko ani prípadné určení bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru by nijakým spôsobom neovplyvňovalo skutočnosť, že žalobcovia sú na základe vydaného platobného rozkazu právoplatne a vykonateľne zviazaní na zaplatenie sumy 5.821,83 Eur s prísl. Otázka výšky skutočného dlhu žalobcov je bez akýchkoľvek pochybností vyriešená a v súdnej veci tak chyba jedna z podstatných črt naliehavého právneho záujmu - ohrozenie práva, alebo právneho vzťahu medzi žalobcami a žalovaným, ktorý nemožno odstrániť inak, než určovacím výrokom. Citujúc znenie § 4 ods. 1, 2 a 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.6.2006 napokon tvrdil, že vo veci nie sú dané zákonné dôvody pre určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru, pretože predmetná zmluva spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Žalobcovia boli v zmysle požiadavky zákona o spotrebiteľských úveroch zrozumiteľne informovaní o tom kedy, v akej výške a ako dlho sú povinní plniť si povinnosti, ktoré im vyplývajú zo zmluvy. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia zmluvy sankcionoval bezúročnosťou a bez poplatkovosťou iba taký spotrebiteľský úver, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy, ktorá neobsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov, keďže však ročná percentuálna miera nákladov je v zmluve uvedená v čl. I, bode 1, predmetný spotrebiteľský úver nie je možné posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov. K argumentácii žalobcov, že výška RPMN nikdy nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby citoval § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj obsah prílohy k zákonu o spotrebiteľských úveroch označenej ako „VÝPOČET ROČNEJ PERCENTUÁLNEJ MIERY NÁKLADOV PRI SPOTREBITEĽSKÝCH ÚVEROCH“. Tvrdil, že žalobcom poskytnutý úver vo výške 200.000,-Sk predstavuje nominálnu hodnotu poskytnutého úveru /P/, časové obdobie poskytnutého úveru /T/ hodnota 10 (úver mal byť splatený v 120 splátkach), budúcu hodnotu úveru /F/ predstavuje suma 338.080,- Sk , ktorá je súčtom 120-tich splátok á 2.784,00 Sk a poplatku za poskytnutie úveru v sume 4.000,- Sk, pričom po prepočítaní uvedených veličín vzorcom uvedeným v označenej prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch na percentá a po zaokrúhlení na dve desatinné miesta hodnota RPMN 5,38 % zodpovedá údaju v zmluve o úvere. Preto podľa žalovaného nemožno spochybniť, že výška RPMN bola Slovenskou sporiteľňou, a.s. vypočítaná v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy. Slovenská sporiteľňa a.s. bola povinná pri uzatváraní zmluvy rešpektovať platný a účinný zákon a daný vzorec v praxi aplikovať bez ohľadu na jeho subjektívny názor o tom, či je daný výpočet „správny“ alebo nie. Na podporu svojho názoru poukázal aj na rozsudok Krajského súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/250/2014 z 13.10.2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/464/2015 zo dňa 13.01.2016. Na základe uvedeného žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť a žalovanému priznať voči žalobcom nárok na náhradu trov konania.

7. Súd I. inštancie po zistení skutkového stavu dospel k záveru, podľa ktorého žalobcovia v 1. a 2. rade a Slovenská sporiteľňa a.s. dňa 28.6.2006 uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 200.000,- Sk (6.638,78 Eura), ktorý mali splatiť v 120-tich mesačných splátkach po 2.784,- Sk (92,41 Eur) splatných mesačne vždy k 20-temu dňu v mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.6.2016, za poskytnutie úveru patrila Slovenskej sporiteľni a.s. suma 4.000,- Sk (132,78 Eur) z prostriedkov z úveru, úroková sadzba bola dohodnutá ako premenlivá, v deň uzatvorenia Úverovej zmluvy vo výške 10,70 % p.a. a ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola uvedená vo výške 5,38 %. V zmysle čl. II bodu 3 zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa majú riadiť aj príslušnými

ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok. Podľa čl. II bodu 5 zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpísania obidvoma zmluvnými stranami.

8. Z oznámenia o postúpení pohľadávky vystaveného Slovenskou sporiteľňou, a.s., Suché Mýto 4, 816 07 Bratislava, IČO: 00 151 653 z 9.7.2013 vyplýva, že označená banka postúpila žalovanému na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE uzatvorenej 27.6.2013 pohľadávku zo spotrebného úveru č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006 vo výške 8.864,44 Eur s príslušenstvom. Postúpenie uvedenej pohľadávky na žalovaného má potvrdzovať aj príloha č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE na č.l. 12 spisu.

9. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 20.5.2013 na č.l. 15 spisu súd zistil, že z dôvodu porušenia podmienok poskytnutia úveru uvedených v bode 7.6.1 písm. a) Všeobecných obchodných podmienok Slovenská sporiteľňa a.s. vyhlásila 17.5.2013 mimoriadnu splatnosť úveru poskytnutého žalobcom na základe zmluvy z 28.6.2006 č. XXXXXXXXXX.

10. Pred meritórnym posúdením uplatneného nároku sa súd najskôr zaoberal otázkami splnenia procesných podmienok konanie, konkrétne žalovaným vznesenou námietkou vecí rozhodnutej (res iudicata) ako aj otázku nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

11. K námietke o existencii prekážky res iudicata súd uvádza, že totožnosť sporu je daná dvoma kritériami, ktorými sú totožnosť predmetu sporu a totožnosť strán, pričom totožnosť strany sa neurčuje z hľadiska procesného postavenia. O tých istých účastníkoch ide teda aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov z už skončeného konania (uznesenie NS SR, sp. zn. 5Cdo 282/2010). Totožnosť predmetu sporu je daná v prípade, ak predmetom druhého, neskôr začatého sporu je ten istý nárok, ktorý je uplatnený už v spore prvom. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (uznesenie NS SR, sp. zn. 5Cdo 280/2010). Ak nie je splnený čo len jeden znak totožnosti vecí (a predmetu konania), nemôže ísť o tú istú vec. V danom prípade zastáva súd názor, že v konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 3C/180/2015 nebol uplatnený totožný právny nárok, ktorý je uplatňovaný žalobcami v tomto súdnom konaní, pretože si v ňom žalobcovia uplatnili určovací nárok a nie nárok na plnenie z totožného právneho dôvodu, o ktorom už bolo rozhodnuté platobným rozkazom č. k. 3C/180/2015-44 z 21.5.2015. V tejto súvislosti súd predovšetkým poukazuje na komentár k § 230 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výrok o splnení povinnosti je prekážkou rozsúdenej veci len voči iným (ďalším) potenciálnym výrokom o splnení povinnosti vyplývajúcej z totožného skutkového základu medzi tými istými subjektmi, nie však voči neexistujúcemu určeniu determinujúceho práva (resp. voči určovaciemu nároku o predbežnej otázke). Nie je rozumne mysliteľné a nijako logicky vyvoditeľné z výroku o plnení dospieť k neexistujúcemu výroku o určení, ak právoplatnosť môže nadobudnúť iba výrok rozhodnutia, teda nemožno hovoriť o existencii prekážky vecí rozsúdenej vo vzťahu k neexistujúcemu výroku (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, s., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 838 s.). Podľa názoru súdu preto skutočnosť, že obidva samostatne prerokované nároky súvisia so zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006 ešte neznamená, že v oboch konaniach je uplatňovaný jeden totožný právny nárok a tak, že by v danom prípade, pokiaľ ide o určovací nárok, ktorý je vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 3C/180/2015 konaním o determinujúcej (predbežnej) otázke existovala prekážka vecí rozhodnutej, pre ktorú by bolo potrebné v danom prípade konanie zastaviť.

12. Z hľadiska obsahu žaloby súd žalobcami uplatnený nárok na určenie, že úver poskytnutý žalobcom na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006 je bezúročný a bez poplatkov kvalifikuje ako nárok na určenie právnej skutočnosti, v zmysle § 137 písm. d) C.s.p. Takéto žaloby sú však s účinnosťou od 1.7.2016 prípustné len v prípade, ak takáto možnosť vyplýva z osobitného právneho predpisu. To znamená, že konkrétny právny predpis musí určiť, že sa určenia určitej právnej skutočnosti možno domáhať a rovnako tak môže upravovať prípadné ďalšie podmienky uplatnenia tohto práva, napríklad osobu oprávnenú k podaniu žaloby. Právne predpisy výslovne umožňujú domáhať sa napríklad určenia neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, určenia neplatnosti výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka, určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 131 Obchodného zákonníka, určenia neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných

dražbách, určenia neúčinnosti právnych úkonov podľa § 42a Občianskeho zákonníka. Pri uvádzaných žalobách z konkrétneho hmotnoprávneho predpisu teda vyplýva logický dôvod, prečo je potrebné, aby súd tú ktorú právnu skutočnosť určil, pričom dôvodom je spravidla to, že rozhodnutie súdu je osobitnou podmienkou, aby sa na právny úkon mohlo hľadieť ako na neplatný. V danom prípade možnosť sa domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru samostatnou žalobou predpokladá § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2018, ktorý nahradil na prípad inak aplikovaný zákon o spotrebiteľských úveroch. Preto súd konštatuje, že pri žalobcami uplatnenom nároku je potrebné uvedenú procesnú podmienku existencie právnej normy v osobitnom predpise pripúšťajúcej takýto žalobný nárok považovať za splnenú. Zároveň súd uvádza, že označená procesná norma vo vzťahu k požadovanému určeniu nevyžaduje súčasne aj preukázanie naliehavého právneho záujmu; ten je potrebné preukazovať len v prípade uplatnenia nároku na určenie existencie alebo neexistencie práva v zmysle § 137 písm. c/ C.s.p., však nebol daný prípad.

13. Po vyriešení vyššie uvedených procesných otázok súd následne pristúpil k meritórnemu posúdeniu uplatneného nároku podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení predovšetkým zákona o spotrebiteľských úveroch. Vecnú pasívnu legitimitáciu žalovaného ako právneho nástupcu Slovenskej sporiteľne a.s. súd považoval v konaní za medzi stranami nespornú, pričom sa žiada poznamenať, že tomu tak bolo vo vzťahu k úveru č. XXXXXXXXXX aj v konaní sp. zn. 3C/180/2015. Z predložených listín súd ďalej považoval za preukázané, že Slovenská sporiteľňa a.s. oznámením z 20.5.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006, žalobcovia bezprostredné doručenie tohto oznámenia bankou potvrdili predložením uvedenej listiny v prílohách žaloby, pričom súčasne sami uvádzali, že splácanie poskytnutého úveru z ich strany nebolo po celú dobu priebežné a bez omeškania. V konaní bolo ďalej preukázané, že následne po zosplatnení úveru došlo zmluvou z 27.6.2013 k postúpeniu pohľadávky z predmetného úveru zo Slovenskej sporiteľne a.s. na žalovaného, a že v konaní medzi stranami nevznikli pochybnosti o platnosti tohto postúpenia v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V danom prípade ďalej súd dospel k záveru, že právny vzťah založený zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006 je vzťahom spotrebiteľským, v ktorom právny predchodca žalovaného - Slovenská sporiteľňa a.s. pri jej uzatváraní vystupoval v postavení dodávateľa konajúc v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobcovia ako spotrebiteľia, keďže nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Obsah predloženej zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.6.2006 svedčí o tom, že zmluvy obdobného znenia boli uzavierané vo viacerých prípadoch, a obsah zmluvy spotrebiteľia podstatným spôsobom neovplyvňovali. Je teda nesporné, že na uvedený spotrebiteľský úver sa vzťahujú v čase uzavretia zmluvy platné a účinné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch.

14. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o splátkovom úvere je v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), absencia ktorej má za následok to, že sa tento úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. To, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber úveru, pre toho konkrétneho spotrebiteľa najvýhodnejšieho. V tomto kontexte sa súd stotožňuje s argumentáciou žalobcov v podaní zo 16.4.2019 o dôvodnosti použitia teleologického výkladu § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch vedúceho k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru v prípade, ak je v zmluve uvedená ročná percentuálna miera nákladov nesprávna, konkrétne nižšia a preto aj uvedená v neprospech spotrebiteľa. Klamlivé alebo nesprávne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nemôže mať za následok splnenie si zákonnej povinnosti uvedenia tohto údaju v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom takýto postup možno hodnotiť aj ako klamanie spotrebiteľa, ktoré bolo výslovne § 8 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zakázané. Preto takejto praktike nie je možné priznať miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch.

15. V zmysle § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumie sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, to znamená že ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť uvedená ako výsledok výpočtu zisteného podľa prílohy tohto zákona, a to v správnej výške. V danom prípade súd zistil, že správne výpočtu Ročnej percentuálnej miery nákladov úveru poskytnutého žalobcom zodpovedá hodnota 5,68 % a nie v zmluve uvedený údaj 5,38 %. RPMN bola teda v zmluve uvedená v nižšej ako skutočnej výške. Pri kontrole výpočtu RPMN, ktorý podrobne opísal žalovaný vo svojom podaní zo 16.5.2019 bolo súdom zistené, že do vzorca dosadená veličina o budúcej hodnote úveru (F) podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch nemala predstavovať sumu 338.080,- Sk ale sumu 340.080,- Sk, ako súčet 120-tich splátok úveru po 2.784,- Sk a 120-tich mesačných poplatkov za správu úveru po 50,- Sk. Podľa § 2 písm. c) bodu 3. zákona o spotrebiteľských úveroch síce do celkových nákladov úveru nepatria poplatky za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, avšak v danom prípade boli medzi žalobcami ako spotrebiteľmi a právnym predchodcom žalovaného ako dodávateľom dohodnuté poplatky za správu úveru a nie za udržiavanie účtu, čo obsahovo nemožno stotožňovať, keďže správa úveru nepochybne okrem udržiavanie účtu zahŕňa aj kontrolu splácania úveru, priebežnú aktualizáciu jeho výšky, overovanie plnenia podmienok zmluvy a prípadne aj iné úkony veriteľa. Podobne aj za veličinu predstavujúca súčasnú hodnotu úveru (P) mala byť namiesto žalovaným uvádzanej sumy 200.000,- Sk dosadená suma 196.000,- Sk, ako rozdiel poskytnutého úveru vo výške 200.000,- Sk a poplatku za jeho poskytnutie v sume 4.000,- Sk, ktorý bol v skutočnosti v zmysle obsahu čl. I bodu 1. zmluvy uhradený (zrazený) priamo z prostriedkov poskytnutého úveru. K týmto záverom súd poukazuje na obsah dôvodovej správy k zákonu o spotrebiteľských úveroch a v nej uvedené príklady výpočtov pod písm. A., z ktorých vyplýva, že pokiaľ si veriteľ ponechá časť poskytnutého úveru (napr. na administratívne výdaje) a spotrebiteľovi reálne poskytne len časť podľa zmluvy poskytnutých prostriedkov, za súčasnú hodnotu spotrebiteľského úveru je potrebné považovať len reálne vyplatené finančné prostriedky. Vo vzťahu k obdobným otázkam súdy opakovane judikovali, že poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť, je v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru (bližšie napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 18Co 109/2011 z 21.11.2012, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7C/92/2016 zo 14.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2C/71/2018 z 26.11.2018 a iné). Na podporu tejto argumentácie súd poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C - 377/14, podľa ktorého celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Napokon korigovaný mal byť aj údaj o časovom období splácania úveru (T), keďže úver bol poskytnutý 28.6.2006 (podľa čl. II bodu 5. Úverová zmluva nadobudla platnosť a účinnosť dňom jej podpísania obidvoma zmluvnými stranami) a splatený mal byť do 20.6.2016, teda nie o 10 rokov, ale po uplynutí 3.645 dní (od 28.6.2006 do 20.6.2016). Keďže s prihliadnutím na poznámku písm. e) prílohy zákona o spotrebiteľských úveroch je za rok dôvodné považovať 365,25 dní, správne mala veličina T predstavovať hodnotu 9,98. Na základe uvedeného tak možno konštatovať, že výška RPMN uvedená v zmluve je nesprávna a tento údaj je potrebné hodnotiť ako v neprospech spotrebiteľa, pretože u spotrebiteľa navodzuje záver o výhodnejších podmienkach poskytovaného úveru oproti iným úverom, ktoré mohli byť inými veriteľmi spotrebiteľovi ponúknuté na rovnaké časové obdobie a pri rovnakej výške úveru. Predmetný úver bol spotrebiteľom poskytnutý bankou a spotrebiteľ mohol očakávať riadnu odbornú starostlivosť banky pri postupe súvisiacom s poskytnutím úveru. Uvedenie nesprávneho (nižšieho) údaje o výške RPMN je potrebné hodnotiť tak, ako keby údaj RPMN v zmluve uvedený nebol, pretože správny údaj o RPMN v zmluve v skutočnosti absentuje.

16. K argumentácii žalobcov v 1. a 2. rade, že výška RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako je výška úrokovej sadzby však súd považuje za žiaduce poznamenať, že zákon o spotrebiteľských úveroch veriteľovi ukladal povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o RPMN vypočítaný podľa vzorca stanoveného v prílohe tohto zákona, preto pokiaľ veriteľ pri výpočte RPMN podľa označenej prílohy postupoval a konal v súlade so zákonom a nemožno mu vytknúť nesprávny postup a to aj keby RPMN uvedená v zmluve odporovala logickým požiadavkám na takýto údaj. Ako je známe, vzorec pre výpočet RPMN uvedený v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.6.2006 bol chybný, čo bolo spôsobené nesprávnou transpozíciou smernice Rady č. 87/102/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru z 22. decembra 1986 v znení smernice Rady č. 90/88 z 22. februára 1990.

Chybná transpozícia smernice však nemôže mať za následok priamy účinok smernice vo vzťahu medzi jednotlivcami (bez ohľadu na to, či ide o fyzické alebo právnické osoby) ale len vo vzťahu medzi jednotlivcom a štátom (vertikálny priamy účinok). V tomto prípade je rovnako vylúčený aj nepriamy účinok smernice, teda výklad a aplikácia vnútroštátnych predpisov spôsobom, aby boli dosiahnuté požiadavky stanovené touto smernicou. Takémuto účinku bráni zásada contra legem, v zmysle ktorej nie je súd povinný použiť taký výklad právnej normy, ktorý by bol v protiklade so znením vykladaného predpisu. Ak teda zákon o spotrebiteľských úveroch stanovil určitý matematický vzorec pre výpočet RPMN, nemožno ani eurokomformným výkladom tohto zákona dospieť k tomu, že výpočet RPMN má byť prevedený inak (v podrobnostiach súd odkazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/198/2013 z 29.5.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/337/2017 z 10.5.2018, uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/301/2015 z 20.4.2016 či sp. zn. 11Co/112/2016 zo 16.11.2016 a iné).

17. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v akejkoľvek inej výške ako vypočítanej správne podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona o spotrebiteľských úveroch, nemôže mať za následok splnenie povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, následkom čoho je potrebné aj v danom prípade vyhodnotiť poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na obsah uplatneného žalobného nároku tak bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže boli žalobcovia v 1. a 2. rade v konaní plne úspešní, súd im voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodnil nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym posúdením veci súdom I. inštancie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne, resp. zruší rozhodnutie a vec vráti súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na skutočnosť, že o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.06.2006 (ďalej aj „zmluva“) bolo už súdom právoplatne a vykonateľne rozhodnuté platobným rozkazom Okresného súdu Bardejov, č. k. 3C/180/2015-44 (ďalej aj „platobný rozkaz“). Žalobcovia boli uvedeným platobným rozkazom právoplatne a vykonateľne zviazaní na zaplatenie sumy 5.821,83 eur s prísl. S poukazom na § 230 C.s.p. uviedol, že vo veci konajúci súd pred vydaním platobného rozkazu posúdil zmluvu a nároky z nej plynúce a vo veci právoplatne rozhodol. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú vydania rozhodnutia vo veci, o ktorej už raz bolo právoplatne rozhodnuté. Žalovaný zároveň zastáva názor, že keďže o veci bolo už raz právoplatne rozhodnuté, vec sa v zmysle ustanovenia § 230 CSP nemôže prejednávať znova a preto mal súd žalobu zamietnuť ako nedôvodnú, resp. konanie zastaviť z dôvodu právoplatne rozhodnutej veci. Rozhodnutie súdu spôsobuje zmätočnosť a je v rozpore s princípom právnej istoty, keď žalobcovia sú povinní plniť v zmysle platobného rozkazu, ktorý vychádza z rovnakého právneho titulu - úverovej zmluvy, ako rozsudok súdu, ktorým bolo rozhodnuté o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Je vylúčené, aby sa žalobcovia v tomto konaní snažili zhojiť svoj ľahkovážny a nezodpovedný prístup, ktorý zaujali v konaní vedenom na Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 3C/180/2015.

20. Ďalej vo svojom podaní namietal nepreukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcami. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že na to, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, musí existovať také ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom (t. j. žalobca musí mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení). Možno konštatovať, že žalobcovia nemajú na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý nie je daný, ak mali žalobcovia možnosť inej ochrany svojho práva, a to v danom prípade napríklad podaním odporu, k čomu však nedošlo. Žalovaný zastáva názor, že v danom konaní nie je možné zhojiť zanedbanie povinností, prípadne nevyužitie svojho práva na podanie odporu voči platobnému rozkazu, v tomto konaní tak, ako sa o to snažia žalobcovia. V tejto súvislosti žalovaný pre úplnosť uvádza, že určovacia žaloba má preventívny charakter a prichádza do úvahy vtedy, keď jej prostredníctvom možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom, resp. v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky zodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia

budúcich sporov medzi stranami sporu. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú s predpokladom naliehavého právneho záujmu. Ak však v konkrétnom prípade nemožno očakávať splnenie týchto funkcií, nie je daný naliehavý právny záujem na určení a žalobu o určení je potrebné zamietnuť pre jeho nedostatok. Ani prípadné určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru by nijakým spôsobom neovplyvňovalo skutočnosť, že žalobcovia sú na základe vydaného platobného rozkazu právoplatne a vykonateľne zaviazaní na zaplatenie sumy 5.821,83 eur s prísli.

21. Žalovaný nesúhlasí ani s tým, že súd určil úver ako bezúročný a bezpoplatkov. Súd v odôvodnení rozsudku pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) vychádza z prílohy k zákonu č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) pre výpočet RPMN pri spotrebiteľských úveroch, v ktorej je uvedený vzorec na výpočet RPMN. Zmluva o splátkovom úvere však bola uzavretá dňa 28.06.2006. V zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006 sa RPMN vypočíta podľa vzorca $r = (F/P)^{1/T} - 1$, kde r je neznáma, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, F predstavuje budúcu hodnotu podľa § 2 písm. c) zákona, P predstavuje súčasnú hodnotu, t.j. nominálnu hodnotu poskytnutého úveru, a T predstavuje časové obdobie splácania úveru. V danom prípade nemožno spochybníť, že výška RPMN je vypočítaná v súlade so zákonom platným v čase uzavretia zmluvy, a v zmluve o splátkovom úvere je teda uvedená v súlade s daným zákonným výpočtom. Z uvedeného vyplýva, že súd na výpočet RPMN aplikoval neskoršiu právnu úpravu, ktorá ešte v čase uzavretia zmluvy nebola platná ani účinná. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že výška RPMN je v zmluve uvedená a vypočítaná správne v súlade s prílohou zákona platného v čase uzavretia zmluvy.

22. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia. V plnej miere sa stotožnili s obsahovým znením napadnutého rozsudku a považujú ho za vecne správny. Navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu I. inštancie potvrdil ako vecne správne a priznal im náhradu trov odvolacieho konania.

23. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

24. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

25. Podľa ustanovenia § 4 odsek 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa odseku 2 písm. g), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, podľa písm. i), výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

26. Podľa ust. § 11 odsek 4 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba)

27. K žalovaným uplatnenej odvolacej námietke res iudicata odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na komentár k ust. § 230 Civilného sporového poriadku „Nie je rozumne mysliteľné a nijako logicky vyvoditeľné z výroku o plnení dospieť k neexistujúcemu výroku o určení (a vice versa) - ak právoplatnosť môže nadobudnúť iba výrok rozhodnutia, nie je možné hovoriť o existencii prekážky veci rozsúdenej vo vzťahu k neexistujúcemu výroku. Z výroku, že žalovaný je povinný plniť žalobcovi určitú peňažnú sumu, nie je možné nijako rozumne vyvodiť výrok o platnosti určitého právneho úkonu či (ne)existencii práva. Dovodzovať tieto závery z odôvodnenia rozsudku je rovnako nesprávne, pretože účinky

spojené s materiálnou právoplatnosťou môže nadobudnúť iba a výlučne enunciatívne rozsudku, nie jeho odôvodnenie. Doterajšie náhľady tak v istom zmysle suplovali neexistenciu funkčnej právnej úpravy medzitymneho rozsudku. Tá však už účinnosťou Civilného sporového poriadku existuje a je plne zlučiteľná s koncepciou procesného práva v širšom, stredoeurópskom právnom priestore determinovanom rakúsko-nemeckou tradíciou civilného procesu (porovnaj výklady pred článkom 1). Preto už uvádzané názory neobstoja, nie je už potrebné suplovať neexistenciu právnej úpravy - s účinnosťou takto suplovanej právnej úpravy je potrebné prehodnotiť vzájomné vzťahy určovacieho výroku a výroku na plnenie. Výrok o splnení povinnosti už nemôže mať účinok na prejudiciálne posúdenie (určenie) existencie alebo neexistencie práva, ktoré determinuje výrok o plnení. Tieto funkcionality už účinnosťou Civilného sporového poriadku preberá medzitymny rozsudok podľa ust. § 214 ods. 2 CSP. Výrok o splnení povinnosti tak je prekážkou veci rozsúdenej len voči iným (ďalším) potenciálnym výrokom o splnení povinnosti vyplývajúcej z totožného skutkového základu medzi tými istými subjektami, nie voči neexistujúcemu meritómemu určeniu determinujúceho práva. Výrok medzitymneho rozsudku o prejudiciálne (determinujúco) pôsobiacom práve, pochopiteľne, predstavuje prekážku veci rozsúdenej voči iným (ďalším) potenciálnym určovacím výrokom vyplývajúcim z totožného skutkového deja a medzi tými istými subjektami.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1540 s.838).

28. R 87/1989: „Totožnosť veci je daná jednak totožnosťou účastníkov, jednak totožnosťou predmetu rozhodovania; v prieskumnom konaní podľa § 244 a nasl. OSP by išlo o totožný predmet rozhodovania, keby opravný prostriedok smeroval proti tomu istému rozhodnutiu, ktoré už bolo súdom skúmané.“

29. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

30. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným typovou spotrebiteľskou zmluvou upravenou špeciálnym právnym predpisom, a to zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný bol od uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalobcovia v postavení spotrebiteľov. Žalobcovia zmluvné podmienky nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť. Právny vzťah účastníkov konania preto správne súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať osobitné náležitosti podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení nespája s následkom neplatnosti zmluvy o úvere, avšak poskytuje spotrebiteľovi ochranu

31. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 4 odsek 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

32. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere absentujú/sú nesprávne uvedené náležitosti uvedené v ustanovení § 4 odsek 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z.. Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne posúdil, keď súd aplikoval na výpočet RPMN neskoršiu právnu úpravu.

33. Súd I. inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 33 uviedol, že pri výpočte RPMN vychádzal zo vzorca, ktorý sám žalovaný vo svojom vyjadrení dňa 16.5.2019 (č.l. 166) podrobne opísal, a podľa ktorého postupoval aj žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy.

34. Výpočet RPMN teda okrem iného ovplyvňuje aj výška poskytnutého úveru, či poplatky/náklady za služby spojené s úverom, ktoré neboli spotrebiteľom dobrovoľne vymienené.

35. Z uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 28.6.2006 (č.l. 14) vyplýva poplatok za poskytnutie úveru vo výške 4.000,-Sk, ktorý bol uhradený priamo z prostriedkov poskytnutého úveru. Správny je aj názor súdu I. inštancie v tom smere, že do celkových nákladov na výpočet RPMN je potrebné zahrnúť aj poplatok 50,- Sk za správu účtu.

36. Ako vyplýva z Prílohy k zákonu č. 258/2001 Z.z. v časti Poznámky pod písm. e) Lehoty, ktoré sa používajú pri výpočte, sa vyjadrujú na päť desatinných miest. Za rok sa považuje 365 dní alebo 365,25 dňa, alebo (pri priestupných rokoch) 366 dní, 52 týždňov alebo 12 rovnakých mesiacov. Za rovnaký mesiac sa považuje 30,41666 dňa, t. j. 365/12, súd I. inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vypořiadal aj s týmto predpokladom na výpočet správnej hodnoty RPMN.

37. Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správne záveru o nesprávne uvedenej výške poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému v skutočnosti nebola poskytnutá suma 200.000,- Sk, ale suma 196.000,- Sk, nakoľko žalovaný si čiastku 4.000,- Sk započítal ako poplatok za poskytnutie úveru ešte pred reálnym čerpaním úveru. V rámci predpokladov potrebných pre výpočet RPMN totiž žalovaný vychádzal z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na bod 102 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., cit: „3. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“

38. Význam RPMN súvisí s jednoduchším orientovaním sa spotrebiteľov pri výbere úverového produktu. V jednom číselnom vyjadrení má totiž spotrebiteľ vyjadrené celkové náklady spotrebiteľa na úver reflektujúce nielen úroky, ale aj poplatky, a to so zreteľom na dobu splácania a výšku splátok.

39. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom. Inak povedané, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a pod.. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákon, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa. Súdu sú známe argumenty banky v obdobných veciach, kedy poukazujú na to, že pri výpočte RPMN postupovali podľa prílohy zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá v danom čase obsahovala chybný vzorec, čo bolo zákonodarcom napravené novelou zákona účinnou od 01. 07. 2006.

40. K uvedenej argumentácií súd uvádza, že predmetný úver bol spotrebiteľovi poskytnutý bankou, a teda spotrebiteľ legitímne očakával, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nemu s odbornou starostlivosťou tak, ako jej to ukladá zákon o bankách. Spotrebiteľ v zásade uzatvára úverovú zmluvu v banke s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré banka pripraví v písomnej podobe a predloží klientovi na podpis. V tomto smere legitímne očakávanie spotrebiteľa naplnené neboli. Banka ako odborník musela vedieť, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve (aj keď vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 258/2001 Z. z.) je nesprávny a v neprospech klienta skresľuje cenu úveru. Banka neposkytla klientovi objektívny údaj o výške RPMN a voči klientovi postupovala neodborne. Banka (na rozdiel od štátnych orgánov) môže podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR konať čo nie je zákonom zakázané a teda mohla a mala v zmluve uviesť pravdivý údaj o cene úveru. Takýmto postupom by banka naplnila zákonnú povinnosť postupovať pri vykonávaní bankovej činnosti s odbornou starostlivosťou.

41. Uvedenie nesprávneho údajá RPMN je klamaním spotrebiteľa a niet dôvodu priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá zákon pri neuvedení RPMN v ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z..

42. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

43. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. v jeho napadnutom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny.

44. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe absencie/nesprávneho uvedenia náležitostí uvedených v ustanovení § 9 odsek 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., odvolací súd nepovažuje za potrebné sa vyjadriť k odvolacím námietkam týkajúcich sa absencie ďalších obligatórnych náležitostí. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, ani nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04)

45. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalobcom s poukazom na úspech v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

46. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).